

Remissvar Forum för levande historias framtida inriktning (Ku201:A), Ku2022/00436

I mars 2022 erhöll Örebro universitet en remiss från Kulturdepartementet för att ta ställning till Forum för Levande Historias (FLH) promemoria i relation till det nya Sveriges museum om Förintelsen (SMF).

I samband med inrättande av SMF har FLH genomfört en omfattande utredning av sin verksamhet och kommit med förslag på förtydligande av sitt framtida uppdrag fram. Utredningens centrala resonemang kretsar kring FLHs uppgifter utifrån ett historiskt perspektiv och det presenteras ett förslag på en möjlig profilavgränsning mot det nya museet. Örebro universitet delar utredningens slutsats att de båda institutionerna i framtiden bör ges ett utrymme för profilering som medger en tydlig avgränsning dem emellan.

FLH har en lång och framgångsrik tradition av att bedriva brett upplagt verksamhet kring främjande av demokrati och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. För SMF kommer Förintelsen som ett historiskt skeende att stå i fokus. Därmed kan Förintelsen ses som en naturlig gränsdragning i profileringen av båda institutionerna.

Som framgår av promemorian kommer inrättande av det nya museet att påverka FLHs uppdrag avseende andra världskrigets och Förintelsens historia. En väg att lösa potentiella överlapp i uppdragen kan vara att helt ta bort formuleringen ”lärdomar från Förintelsen” från FLHs uppdrag. Detta överensstämmer med utredningens egen argumentation, nämligen “att FLH:s instruktionsenliga uppgift att informera om Förintelsen behöver tas bort”(s. 67).

Örebro universitet instämmer i behovet av att förtydliga FLHs uppgifter (se del 4.1.3). Detta kan ske genom mindre redigeringsändringar avseende skrivningar om kommunismens och nazismens brott. Detta är i linje med Europeiska Parlamentets fördömande av de två totalitära regimer som utifrån respektive ideologi båda begick brott mot mänskligheten på 1900-talet. Således kan ovanstående förankras i avsnitt 6 Förslag på ändringar i förordning (2007:1197) (se s. 76):

”1 § Forum för levande historia har till uppgift att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter ~~med utgångspunkt i Förintelsen.~~

Myndigheten har särskilt till uppgift att informera om ~~Förintelsen~~ **nazismens** och kommunismens brott mot mänskligheten.

Myndigheten ska sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde.”

Sammanfattningsvis är Örebro universitets uppfattning att FLH särskilda uppdrag rörande Förintelsen bör överlämnas till SMF.

Örebro universitet anser att kunskapen om Förintelsen tillhör den demokratiska (ut)bildningens grundläggande byggstenar. Detta understryker vikten och omfattningen av det nya SFMs uppdrag i samhället.

Således välkomnar Örebro universitet inrättande av Sveriges museum om Förintelsen, att specifik kunskapsspridning kring ämnet hanteras av detta, samt även relaterad verksamhet såsom samordning av Förintelsens Minnesdag och andra aktiviteter, uppdatering av publikationen "Om detta må ni berätta", liksom produktion av framtida publikationer om Förintelsen.